

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce **J. K.,** proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem v Praze 5, Křížová 25, o přezkoumání rozhodnutí žalované ve věci poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb.,

takto:

I. Žaloba se **z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalované ze dne 14. 2. 2002 byla zamítnuta žádost žalobce o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. s odůvodněním, že žalobci, který požádal o poskytnutí částky z důvodu otcovy účasti v národním boji za osvobození, nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky nevznikl, protože druhý z rodičů nepadl v národním boji za osvobození ani nezemřel dříve než padl otec.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce v zákonné lhůtě odvolání, v němž žádal o přezkoumání rozhodnutí žalované podle zákona č. 217/1994 Sb., příp. zákona č. 261/2001 Sb. a jako důvod uvedl, že v jeho obci byly naprosto totožné případy řešeny s pozitivním výsledkem. Proto nadále trvá na poskytnutí jednorázové peněžní částky jako náhrady obětem nacistické perzekuce.

Žalovaná ve svém vyjádření poukázala na ustanovení § 1 odst. 1, 2 zákona č. 261/2001 Sb. a uvedla, že žalobce není osobou oprávněnou ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb., neboť jeho otec sice v národním boji za osvobození padl, ale jeho matka zemřela až v roce 1969. Žalovaná proto navrhla, aby soud napadené rozhodnutí potvrdil.

Protože Vrchní soud v Praze ve věci nerozhodl od 31. 12. 2002, byla tímto soudem postoupena Nejvyššímu správnímu soudu s poukazem na ustanovení § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen "s. ř. s."). Podle uvedeného ustanovení, nestanoví-li zákon jinak, věci správního soudnictví, v nichž nebylo rozhodnuto do dne účinnosti tohoto zákona (do 1. 1. 2003) a v nichž byla dána věcná příslušnost k řízení vrchním soudům nebo Nejvyššímu soudu, převezme a dokončí Nejvyšší správní soud.

Podle ustanovení § 129 odst. 2 s. ř. s. postupuje Nejvyšší správní soud v tomto řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. Účinky procesních úkonů v těchto řízeních učiněných zůstávají zachovány a posoudí se přiměřeně podle ustanovení naposledy označeného zákona.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu správního spisu má Nejvyšší správní za prokázané, že žalobce požádal o poskytnutí jednorázové peněžní částky jako dítě, jehož otec P. K. jako účastník národního boje za osvobození v národním boji padl. Podle osvědčení Ministerstva národní obrany ze dne 31. 10. 1969 č. j. 72181/VHÚ-1969 vydaného podle zákona č. 255/1946 Sb. byl P. K. účastníkem národního boje za osvobození od 4. 5. 1945 do 7. 5. 1945 jako účastník květnového povstání a jeho práva podle zákona č. 255/1946 Sb. přešla na jeho manželku M. K. Podle úmrtního listu ze dne 31. 7. 1945 zemřel P. K. dne 7. 5. 1945. Podle křestního a rodného listu byli rodiče žalobce P. a M. K.

Podle ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. se tento zákon vztahuje na občany České republiky, kteří splňují podmínky uvedené v ustanovení § 1 odst. 1 bodě 1 písm. c) až f), bodě 2 a odst. 2 zákona č. 255/1946 Sb., a bylo jim o tom vydáno podle ustanovení § 8 citovaného zákona osvědčení nebo kteří mají doklad, který toto osvědčení nahrazuje. Pro tyto osoby zákon stanoví legislativní zkratku účastník národního boje za osvobození. Podle odst. 2 citovaného ustanovení se zákon vztahuje také na děti, jejichž oba rodiče jako účastníci národního boje za osvobození padli nebo jeden z rodičů jako účastník národního boje za osvobození v národním boji padl a druhý z rodičů v té době již nežil, pokud ke dni úmrtí později zemřelého rodiče nedosáhli věku 18 let. V § 3 odst. 1 citovaného zákona je vymezen okruh oprávněných osob, které mají nárok na poskytnutí jednorázové částky. Jsou jimi účastník národního boje za osvobození, vdovy nebo vdovci a děti podle § 1 odst. 2 citovaného zákona.

Jak vyplývá ze skutkových zjištění, ze kterých vycházela i žalovaná v napadeném rozhodnutí, nesplňuje žalobce zákonné podmínky pro přiznání nároku ve smyslu zákon č. 261/2001 Sb. Podle § 1 odst. 2 citovaného zákona je vázáno přiznání nároku na vyplacení jednorázové peněžní částky na splnění několika podmínek. První z nich je, jedná-li se o dítě účastníka národního boje za osvobození, aby jeden z rodičů dítěte jako účastník národního boje v tomto boji padl. Tuto podmínku žalobce splňuje, neboť jak vyplývá listinných důkazů, jeho otec padl jako účastník národní boje za osvobození dne 7. 5. 1945. Další podmínkou je, že druhý z rodičů buď padl také jako účastník boje za národní osvobození nebo v té době již

nežil. Žalobcova matka M. K. však v době smrti svého manžela žila, jak je prokázáno osvědčením Ministerstva národní obrany. Žalobce proto nelze považovat za osobu oprávněnou podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. Zákon č. 261/2001 Sb. taxativně (jmenovitě) vymezuje kategorie oprávněných osob, které mají nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky a pokud žalobce takovou osobou není, nelze mu přiznat nárok na jednorázovou peněžní částku, neboť ani správnímu orgánu ani soudu nepřísluší se v rámci své rozhodovací pravomoci od podmínek vymezených zákonem odchýlit a jsou zněním zákona vázáni.

Z důvodů výše uvedených Nejvyšší správní soud žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť v postupu žalované nebyla shledána nezákonnost. Ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s.

Žádnému z účastníků nebyla přiznána náhrada nákladů řízení, když žalobce neměl ve věci úspěch a žalované žádné náklady s tímto řízením nevznikly (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. srpna 2003

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu